

การศึกษาเชิงคุณภาพครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสบการณ์การดูแลแบบองค์รวมของผู้ดูแลผู้ป่วยมะเร็งระยะสุดท้ายของชีวิต ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้ดูแลผู้ป่วยมะเร็งระยะสุดท้ายจำนวน 10 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนสิงหาคม 2551 ถึงธันวาคม 2551 โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม การบันทึกภาคสนาม และการบันทึกเทปเสียง วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการของโคไลซซี่ (Colaizzi's)

ผลการศึกษาพบว่า ความหมายของการดูแลแบบองค์รวมของผู้ดูแลผู้ป่วยมะเร็งระยะสุดท้ายสรุปได้เป็น 4 ลักษณะ คือ 1) ดูแลทางกาย 2) สื่อถึงความรู้สึก 3) รวมพลังญาติมิตร 4) ดูแลใกล้ชิดจนลมหายใจสุดท้าย ส่วนประสบการณ์การดูแลแบบองค์รวมของผู้ดูแลผู้ป่วยมะเร็งระยะสุดท้ายสรุปได้ 3 ด้านได้แก่ 1) แสวงหา สะสมข้อมูลความรู้และนำมาใช้ในการดูแลผู้ป่วย ซึ่งประกอบด้วย การแสวงหาความรู้เพื่อการดูแล ส่งเสริมร่างกายให้แข็งแรง ปรับเปลี่ยนสิ่งแวดล้อมและช่วยสร้างความสุขให้ผู้ป่วย 2) ดูแลแบบเข้าใจและเข้าถึงความต้องการ ประกอบด้วย เข้าถึงความต้องการ ช่วยทุกวิถีทางเพื่อบรรเทาอาการ และทำตามคำขอครั้งสุดท้าย 3) เสริมสร้างพลังแห่งจิตวิญญาณของผู้ป่วยใกล้ตาย ประกอบด้วย ดูแลตามความเชื่อทางศาสนา ดูแลตามความเชื่อ วัฒนธรรมประเพณี – ไสยศาสตร์และภูตผี ส่งเสริมและยอมรับการแสดงออกของความรู้สึก สำหรับปัจจัยเอื้อต่อการดูแลแบบองค์รวมของผู้ดูแลผู้ป่วยมะเร็งระยะสุดท้าย ประกอบด้วย 1) ปัจจัยด้านผู้ดูแล ได้แก่ ได้ทดแทนบุญคุณ-ตอบแทนคุณความดี มีการทำงานเป็นทีมในการดูแล ดูแลได้ด้วยความหวัง และได้รับการดูแลจากบุคลากรทางสาธารณสุข และชุมชน 2) ปัจจัยด้านอื่นๆ ได้แก่ มีความพร้อมในการดูแล และมีการจัดการภายในครอบครัวที่ดี

จากผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การดูแลผู้ป่วยมะเร็งในระยะสุดท้ายผู้ดูแลต้องดูแลทั้งร่างกาย จิตใจ สังคม จิตวิญญาณ หล่อหลอมเป็นหนึ่งเดียว ซึ่งในระหว่างผู้ป่วยกับผู้ดูแลได้สัมผัสถึงจิตใจของกันและกัน และมีการประสานเชื่อมโยงเป็นหนึ่งเดียวกับสังคมภายนอก โดยได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว ระบบบริการสุขภาพและชุมชน ผู้ป่วยจึงจะได้รับการดูแลที่ครอบคลุมแบบองค์รวม ดังนั้นจึงควรที่จะส่งเสริมการดูแลของผู้ดูแลผู้ป่วยมะเร็งระยะสุดท้ายตั้งแต่ในโรงพยาบาลจนถึงดูแลต่อเนื่องที่บ้านโดยมีการติดตามดูแลเป็นระยะๆจนวาระสุดท้ายของชีวิต

The objective of this qualitative research was to study the experiences on holistic care of caregivers among end of life cancer patients. The informants were ten caregivers of the end of life cancer patients. The data were gathered during August 2008 to December 2008 by using in-depth interviews, non participant observations, field note records and tape recorders. The data were analyzed by the Coaizzi's method.

The result of this study was found that the meaning of the holistic care has three themes: 1) Care of body 2) Care of psychological approach to one another 3) Care of family 4) Care during terminal period. The experiences on holistic care of caregivers among end of life cancer patients were summarized into 3 periods: 1) Seeking of more knowledge: Caregivers seek of more knowledge of taking care of the patients in order to promote their health and change the environment to make them feel happier 2) Empathy the patients: This is to meet their needs and do their last requests 3) Spiritual Empowerment: This means to encourage the patients' spirits according to their religions and cultures as well as accepting their feeling expressions. The promoting factors of care giving were 1) Caregivers' factors: The patients should receive care and respect, good service of teamwork, hopes and encouragement from the hospital and communities. 2) Other factors: The patients need families' good care and good management in the families.

The study indicated that the end of life cancer patient need holistic care in body, mind, social psychology, and spiritual. The mind of the patients and the caregivers should be united into one spirit promoted by the encouragement of their families and communities' supports including good health service from the hospital to the patients' homes until the end of their lives.